

Kinsbergen' en nog enkele kleinere eenheden naar toe, de in Amerika geofende mariniersbrigade kreeg opdracht zich voor vertrek gereed te maken en ter aanvulling van een eerste bataljon oorlogsvrijwilligers van de landmacht dat vóór Japans capitulatie naar Australië was gezonden, vertrokken midden oktober uit Groot-Brittannië waar zij geofend en uitgerust waren, nõg vier bataljons oorlogsvrijwilligers, op wie er meer zouden volgen.

Aldus begon het kabinet-Schermerhorn (wel te verstaan: met instemming van vrijwel de gehele Tijdelijke Tweede Kamer en van de meeste dag- en weekbladen) de worsteling met de Republiek Indonesië.

★

Wanneer wij in dit hoofdstuk die worsteling in hoofdtrekken gaan weergeven, zulks voor een aanzienlijk deel aan de hand van de daarover van Nederlandse zijde gepubliceerde documenten¹, dan moet eerst één factor met alle duidelijkheid naar voren worden gehaald: de internationale achtergrond. Wat Nederland in Indië trachtte te bereiken (bestending van een vorm van Nederlands oppertoezicht) en wat de Republiek harerzijds trachtte te bereiken (Indonesië's onafhankelijkheid, integraal en onverkort), speelde zich immers niet in een luchtledig af maar in een wereld die met aandacht de genoemde worsteling ging volgen en er zich in toenemende mate ook mee ging bemoeien.

¹ Wij denken daarbij in de eerste plaats aan de onder verantwoordelijkheid van de Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis gepubliceerde *Officiële bescheiden betreffende de Nederlands-Indonesische betrekkingen 1945-1950*. Uit deze serie, geput uit ca. 2 000 strekkende meter aan archieven, verscheen het eerste deel (10 augustus-8 november 1945) in '71, het veertiende (5 juni-31 augustus 1948) in '87. Dit werk zal aangehaald worden als: *NIB*. Wij hebben voor dit hoofdstuk voorts veel gehad aan de in '83 gepubliceerde studie van J. Th. M. Bank: *Katholieken en de Indonesische revolutie* (aan te halen als: Bank) en wat de periode zomer '48-begin '49 betreft aan het in '86 verschenen werk van R. A. Gase: *Beel in Batavia. Van contact tot conflict. Verwikkelingen rond de Indonesische kwestie in 1948* (aan te halen als: Gase).